

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. X. D. Í.**, zastúpený: JUDr. I. M. advokátom, L. X. B., proti žalovanému: **F. D. X. B.**, IČO: X. zastúpený: JUDr. Š. D. advokátom, Advokátska kancelária D. s.r.o., M. X. B., **o zaplatenie 99 278 Sk**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. augusta 2008 č. k. 3Cb114/03-321, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. augusta 2008 č. k. 3 Cb 114/03-321 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 99 278 Sk istiny a 34 467 Sk na náhradu trov konania žalobcu, na účet jeho právneho zástupcu.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava II dňa 18. 03. 2003 sa žalobca ako údajný vlastník pohľadávok voči žalovanému domáhal ich zaplatenia celkom v sume 99 278 Sk. Tieto pohľadávky majú predstavovať súčet úrokov z omeškania žalovaného s plnením peňažných dlhov, ktoré mal žalovaný voči osobám oprávneným na vyplatenie menovitých hodnôt a výnosov dlhopisov emitovaných FNM SR podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

Súd na základe predložených písomných dokladov a po prejednaní sporu konštatoval, že zmluvami o postúpení pohľadávok v zmysle § 524 až 530 Obč. zák. v počte 77 kusov, uzatvorenými medzi žalobcom a vlastníkami dlhopisov žalovaného

postúpili postupcovia pohľadávky žalobcovi v celkovej výške 99 278 Sk, žalobca je teda vlastníkom pohľadávok voči žalovanému, ktoré pozostávajú z úrokov z omeškania vzniknutých na základe omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu voči bývalým majiteľom dlhopisov žalovaného.

Podľa názoru žalobcu zákon č. 92/1991 Zb. v § 24 ods. 1 (v dnes platnom znení ods. 6) stanovuje, že dlhopis vrátane jeho výnosu je splatný 31. 12. 2000. K uvedenému dátumu predstavuje hodnota dlhopisu po zdanení čiastku 13 740 Sk. Podľa názoru žalobcu žalovaný dňom 01. 01. 2001 sa dostal do omeškania.

Žalovaný svoj zákonný záväzok vyplatiť menovité hodnoty a výnosy dotknutým osobám, ktoré svoje pohľadávky previedli na žalobcu, splnil v priebehu roku 2001. Z dokazovania vyplýva, že oprávnení neposkytli dostatočnú súčinnosť žalovanému k tomu, aby mohol previesť úhradu im prináležiaceho nároku, t. j. vyplatenie dlhopisu.

Podľa ust. § 24 ods. 6 a 7 zákona č. 92/1991 Zb. v znení jeho zmien a doplnkov žalovaný mal relatívne dostatočnú lehotu na to, aby sa „technicky“ pripravil na plnenie povinností, ktoré mu z ust. § 24 cit. zákona vyplývajú. Dôkazom toho je i zmluva o poskytnutí osobitnej služby pre emitenta cenných papierov, ktorú žalovaný uzatvoril s R., a. s. B. dňa 04. 05. 2000.

Vychádzajúc z nálezu ÚS SR č. 8/1995 sp. zn. PL ÚS 13/97 z 19. júna 1998 súd uzavrel, že dlhopisy FNM mali byť vyplatené do 31. 12. 2000 a nie v lehote do 21. 12. 2001 ako to tvrdí žalovaný, súd uzavrel, že žalovaný svoj záväzok na vyplatenie hodnoty a výnosov dotknutým osobám nesplnil riadne a včas v zákonnej lehote. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov ich bývalým majiteľom, a preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 99 278 Sk z titulu úrokov z omeškania za oneskorené vyplatenie dlhopisu a jeho výnosu splatného do 31. 12. 2000.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozhodnutiu sa odvolal žalovaný a navrhol ho zmeniť tak, že odvolací súd žalobu zamietne a zaviazá žalobcu nahradiť mu trovy konania.

Napadnutému rozsudku vytýka, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesprávne právne posúdenie veci vidí v tom, že vychádza z nálezu Ústavného súdu SR č. 8/1995 z 19. 06. 1998, namiesto z nálezu č. 11/95 z 20. 12. 1995 ako aj v tom, že nezohľadnil jeho námietky týkajúce sa neposkytnutia súčinnosti zo strany veriteľov v zmysle § 520 Obč. zák., keďže veritelia sa ani nedostyvlili dňa 31. 12. 2000 do sídla dlžníka ani mu neposkytli údaje potrebné na to, aby im mohol plniť, čo má podľa neho za

následok, že sa nedostal do omeškania. Poznamenáva, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku na st. 5 konštatuje, že veritelia súčinnosť neposkytli a súdu vytýka, že vec právne posúdil v rozpore s ust. § 520 Obč. zák. Podľa neho je záver súdu o tom, že žalovaný mal relatívne dostatočnú lehotu na to, aby sa pripravil na plnenie za irelevantný, pretože dĺžka uvedenej lehoty nemá podľa zákona vplyv na dôsledky omeškania veriteľov podľa § 520 Obč. zák.

Tvrdí, že plnením si povinnosti prostredníctvom spoločnosti R. , a.s. neodňal veriteľom právo domáhať sa splatenia dlhopisu v sídle žalovaného akov zákonom mieste plnenia už 31. 12. 2000. Keďže však žiaden z veriteľov postúpivších pohľadávky si uvedeným spôsobom neuplatnili voči žalovanému právo na splatenie dlhopisov, či už pred 01. 01. 2001 alebo neskôr, čo značí, že akceptovali bez výhrad doručovanie výplat dlhopisov prostredníctvom pobočiek S.S., a. s., považuje uplatňovanie nárokov na úroky z omeškania postihujúcich žalovaného za to, že nesplatil predmetné dlhopisy v hotovosti v mieste svojho sídla už 31. 12. 2000, za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi bez ohľadu na fakt, či uvedené nároky existujú.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Uvádza, že žalovaný ešte pred splatením zverejnil spôsob akým budú dlhopisy FNM SR vyplácané, tvrdí, že žalovaný nikdy nemal v úmysle a ani nebol pripravený dlhopisy v hotovosti vyplatiť vo svojom sídle k 31. 12. 2000. Podľa jeho mienky súd 1. stupňa vec správne posúdil právne, správne aj vyhodnotil s odkazom na zmluvný vzťah žalovaného s R., a.s. potrebu poskytnutia súčinnosti veriteľov vo vzťahu k dlžníkovi ako bezpredmetnú, resp. nepotrebnú k tomu, aby žalovaný mohol splniť svoje záväzky k 31. 12. 2000 tak, ako ich bez problémov plnil počas roka 2001. Podľa neho verejný prejav vôle žalovaného vo vzťahu k vlastníkovi dlhopisov má v tejto súvislosti svoj význam.

Spochybňuje súlad s dobrými mravmi v konaní žalovaného v tom, že niektorí veritelia dostali svoje peniaze už v apríli 2001, iní až v novembri 2001.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že je podľa § 205 ods. f/ O. s. p. dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobou došlou súdu dňa 28. 08. 2003 sa žalobca ako vlastník postúpených mu pohľadávok v sume 99 278 Sk voči žalovanému domáhal ich zaplata. Tieto pohľadávky majú predstavovať súčet úrokov z omeškania žalovaného s plnením dlhopisov, ktoré emitoval podľa § 24 ods. 4 zák. č.

24/1991 Zb. a bývalým ich majiteľom splatil s omeškaním. Súd žalobe vyhovujúce rozhodnutie oprel o názor, že dlhopisy boli splatné dňa 31. 12. 2000 vyslovený v náleze Ústavného súdu SR č. 8/1995 sp. zn. PL ÚS 13/97 z 19. júna 1998 a skutočnosť, že dňa 01. 01. 2001 sa žalovaný dostal do omeškania.

Podľa zistenia odvolacieho súdu žalovaný v odvolaní dôvodne vytýka súdu 1. stupňa, že sa nevysporiadal s jeho ďalšími námietkami, najmä skutočnosťou, že veritelia oprávnení z dlhopisov neposkytli žalovanému ako dlžníkovi súčinnosť nevyhnutnú na splatenie dlhu v zmysle § 520 Obč. zák. a neposúdil, či uplatňovanie nároku na úroky z omeškania v rozhodovanom prípade nie je v rozpore s dobrými mravmi.

V spise (č.l. 277) je vyjadrenie žalovaného k veci zo dňa 22. 08. 2008 v ktorom tento uvádza, že bol pripravený na alternatívu, že podľa zákona môžu osoby oprávnené na výplatu menovitých hodnôt a výnosov dlhopisov požadovať peňažné plnenie v mieste sídla FNM a to už 31. 12. 2000.

Odvolačný súd konštatoval, že súd 1. stupňa sa s týmito námietkami nezaoberal a teda ani nevysporiadal, bez akéhokoľvek odôvodnenia rozsudku v tomto smere, v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. jednoducho, opierajúc sa o nález Ústavného súdu č. 8/1995 sp. zn. PL ÚS 13/97 z 19. 06. 1998 uzavrel, že žalovaný nesplnil svoj záväzok riadne a včas, žalobe vyhovel.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného čo do neposkytnutia súčinnosti veriteľov – majiteľov dlhopisov vonkoncom nevzal do úvahy, že veriteľov bolo cca 3,5 mil. a boli identifikovaní len tým, že boli občanmi SR s trvalým pobytom na území SR a dovŕšili 18 rokov. Nevzal do úvahy, že ak veritelia považovali plnenie z dlhopisov za dlh žalovaného a nie za dar zo strany štátu, bolo ich povinnosťou buď dostaviť sa dňa 31. 12. 2000 resp. 01. 01. 2001 do sídla dlžníka, alebo mu v predstihu z vlastnej iniciatívy oznámiť svoju nespochybniteľnú identifikáciu tak, aby presne vedel, že sú oprávnení a komu a kam má plniť. Žalobca žiaden dôkaz v tomto smere neposkytol a súd 1. stupňa si ho nevyžiadal. Súd sa nevysporiadal ani s tým, či veritelia neposkytnutím súčinnosti v súlade s § 520 Obč. zák. nevyslovili súhlas s neskorším splatením dlhopisov bez toho, že by si chceli uplatniť nárok na úrok z omeškania, čomu by nasvedčala skutočnosť, že nárok na úrok z omeškania si uplatnili len právnické osoby na základe postúpenia pohľadávok a nie samotní veritelia – majitelia dlhopisov.

Súd 1. stupňa v odôvodnení rozsudku síce na str. 4 dole námietku žalovaného čo do súčinnosti majiteľov dlhopisov, ktorí svoju spornú pohľadávku na úroky z omeškania postúpili uviedol, ale nijako sa s ňou nezaoberal, nevysporiadal a záver žalobcu vo

vyjadrení k odvolaniu, že ju súd vyhodnotil ako bezpredmetnú, resp. nepotrebnú je aj dôsledkom toho, že súd sa s ňou nevysporiadal.

Aj námietkou žalovaného týkajúcu sa nesúlady uplatnenia úroku z omeškania s oneskorením výplaty dlhopisov za daných podmienok sa súd 1. stupňa vôbec nezaoberal. Názor žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, podľa ktorého žalovaný zrejme považoval za správne a spravodlivé, v súlade s dobrými mravmi, že každému veriteľovi vyplatil rovnakú sumu a to aj napriek tomu, že niektorí veritelia dostali svoje peniaze už v apríli 2001 a iní až v novembri 2001, je v tejto súvislosti irelevantný. Súd musí k posúdeniu tejto námietky nesprávne právne vec posúdiť a že z hľadiska celkovej situácie, nie zo zreteľa jednotlivcov a musí sa s ňou vysporiadať.

Po tomto konštatovaní, že súd 1. stupňa odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu 1. stupňa nie je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., keďže sa v ňom súd nevysporiadal s námietkami, ktoré vzniesol žalovaný, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa podľa § 221 ods. 1 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil v súlade s ust. § 221 ods. 2 na ďalšie konanie.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne súd 1. stupňa o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júla 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.